

Protocol Toetsen

SmdB het Visnet 2023 - 2024

Inhoud

Inhoud	2
Vooraf	4
Toetsen	5
Toetsvoorwaarden	7
Werkwijze	8
Analyse	10
Leerlingvolgsysteem	11

Vooraf

Op SmdB het Visnet hebben we afspraken gemaakt over het systematisch volgen van de ontwikkelingen en vorderingen van onze leerlingen. Toetsen is een noodzakelijk hulpmiddel om te onderzoeken of het geleerde is opgenomen. Wij maken onderscheid tussen methodegebonden en niet-methode gebondentoetsen.

Methodegebonden toetsen

De methodegebonden toets wordt gebruikt als afsluiting van een blok/thema. Als de leerkracht een onderwerp heeft behandeld kan hij/zij met deze toets zien of de leerlingen zich de leerstof hebben eigen gemaakt en deze kunnen toepassen. Dit is een belangrijke bron van informatie voor onze school, niet alleen over het kind, maar ook over of de leerstof en wijze van lesgeven aansluit bij de kinderen.

Niet-methodegebonden toetsen

Naast de bovengenoemde methodegebonden toetsen wordt op School met de Bijbel het Visnet de vooruitgang in kaart gebracht met behulp van de LOVS toetsen van het Cito Leerling in Beeld. Tweemaal per schooljaar worden de niet-methode gebonden toetsen afgenomen.

SmdB het Visnet hanteert de Cito-niveaus die lopen van V (zwak) naar I (sterk). Het niveau, I tot en met V, duidt dan aan hoe goed leerlingen die stof beheersen *vergeleken met alle andere leerlingen in dezelfde leeftijdscategorie*. Daarnaast wordt met de Cito Leerling in Beeld ook zichtbaar welke groei het kind t.o.v. zichzelf heeft gemaakt. De focus ligt voornamelijk op de groei.

De resultaten vertellen ons niet alleen iets over het niveau van de leerling in de groep, maar ook over het niveau van de leerling ten opzichte van de hele leeftijdsgroep op landelijk niveau. Ook het algemeen resultaat van de hele groep wordt zo beter zichtbaar. Op deze wijze volgen we de hele schoolloopbaan van de leerlingen. CITO toetsen blijven een momentopname en de resultaten staan nooit los van de observaties in de groep en de resultaten van de methode gebonden toetsen. Toch vormen de CITO resultaten de basis voor het evalueren van individuele ontwikkelingen, groepsplannen en opbrengsten op kind-, groeps- en schoolniveau.

Om de toets omstandigheden op onze school zo optimaal mogelijk te laten zijn, is het noodzakelijk dat dit protocol bij het afnemen van toetsen door alle leerkrachten wordt gevolgd.

Om de vorderingen van de leerlingen eenvoudig en goed te kunnen volgen, maken we gebruik van het LVS uit Parnassys. De toets gegevens van de methodegebonden toetsen worden door de leerkrachten in het LVS geregistreerd. De toets gegevens van de niet-methodegebonden toetsen worden door de leerkrachten in het LVS geregistreerd. De observatiegegevens van Kindbegrip (groep 3-8) worden in Parnassys ingevoerd.

Toetsen

De toetsen die worden afgenomen zijn:

M-ronde

Groep 1: x

Groep 2: x

Groep 3:

- Rekenen en wiskunde: 2 onderdelen
- Woordenschat: 2 onderdelen
- Taalverzorging: 2 onderdelen, spelling niet ww

Groep 4 en 5:

- Rekenen en wiskunde: 2 onderdelen
- Rekenen basis bewerkingen: 1 onderdeel
- Woordenschat: 2 onderdelen
- Taalverzorging: 2 onderdelen, spelling niet ww
- Begrijpend lezen: 2 onderdelen

Groep 6:

- Rekenen en wiskunde: 2 onderdelen
- Rekenen basis bewerkingen: 1 onderdeel
- Woordenschat: 2 onderdelen
- Taalverzorging uit 2 delen, die staan apart op het dashboard: leestekens, spelling niet ww
- Begrijpend lezen: 2 onderdelen

Groep 7 en 8:

- Rekenen en wiskunde: 2 onderdelen
- Rekenen basis bewerkingen: 1 onderdeel
- Woordenschat: 2 onderdelen
- Engels lz: 1 onderdeel
- Engels woordenschat: 1 onderdeel
- Taalverzorging uit 3 delen, die staan apart op het dashboard: leestekens, spelling niet ww, spelling ww
- Begrijpend lezen: 2 onderdelen

E-ronde

Groep 1: x

Groep 2: x

Groep 3:

- Rekenen en wiskunde: 2 onderdelen
- Rekenen basis bewerkingen: 1 onderdeel
- Taalverzorging: 2 onderdelen, spelling niet ww
- Begrijpend lezen: 2 onderdelen

Groep 4 en 5:

- Rekenen en wiskunde: 2 onderdelen
- Rekenen basis bewerkingen: 1 onderdeel
- Taalverzorging: 2 onderdelen, spelling niet ww
- Begrijpend lezen: 2 onderdelen

Groep 6:

- Rekenen en wiskunde: 2 onderdelen
- Rekenen basis bewerkingen: 1 onderdeel
- Taalverzorging uit 3 delen, die staan apart op het dashboard: leestekens, spelling niet ww, spelling ww
- Begrijpend lezen: 2 onderdelen

Groep 7:

- Rekenen en wiskunde: 2 onderdelen
- Rekenen basis bewerkingen: 1 onderdeel
- Taalverzorging uit 3 delen, die staan apart op het dashboard: leestekens, spelling niet ww, spelling ww
- Engels lz: 1 onderdeel
- Engels woordenschat: 1 onderdeel
- Begrijpend lezen: 2 onderdelen

Groep 8: x

Toetsvoorwaarden

- Wie doen mee?
  - Alle leerlingen nemen deel aan de schoolvorderingenonderzoeken.
  - Leerlingen met een OP/OPP worden getoetst op hun eigen niveau.
- Welke aanpassingen zijn wel en niet toegestaan?

Het doel van toetsen is de vorderingen van de leerlingen op een systematische wijze te volgen. De uitslag is van belang voor de leerkracht hoe deze leerling verder te helpen in zijn of haar (leer)ontwikkeling.

Als er veranderingen worden aangebracht bij de afname van een toets ten opzichte van de handleiding, bijvoorbeeld door voor te lezen, dan worden de toets resultaten minder betrouwbaar. Toetsen zijn vooraf via een bepaalde methodiek genormeerd. Die heeft betrekking op de instructie, de afnamecondities en de periode waarin getoetst moet worden. Zo zal het voorlezen van bv. teksten door de leerkracht de toets uitslag vertekenen.

Algemeen

Voor de LOVS-toetsen - met uitzondering van de toetsen op het gebied van technisch lezen - zijn de volgende aanpassingen mogelijk:

- Extra afnametijd (max. 50% van de richttijd extra werktijd)
- Toets in meerdere delen afnemen (bijvoorbeeld in drie of vier keer, in plaats van twee keer)
- Vergroten van de teksten van A₄ naar A₃
- Leerlingen met een dyslexieverklaring mogen de toetsen voorgelezen worden.

Werkwijze

1. Maak gebruik van de toetsplanning zoals vastgesteld in de toets en zorgkalender.
Afwijkingen of leerlingen die terug- of doorgetoetst moeten worden, worden altijd eerst vooraf besproken met de intern begeleider.
2. Laat de leerlingen in gelijke toets omstandigheden en op eigen kracht de toetsen maken. Toetsen worden uitsluitend in de eigen groep gemaakt.
Uitzonderingen worden vooraf besproken met de intern begeleider.
3. Lees voor het afnemen van de toetsen de handleiding goed door, zodat de procedure je vertrouwd is.
*Je weet dan hoeveel tijd de leerlingen voor de toets krijgen, in hoeveel delen de toets moet worden afgenomen en bij welke onderdelen er kladpapier of ander materiaal mag worden gebruikt (bv. bij rekenen).
Houd je bij de mondelinge toetsen goed aan de letterlijke formulering van de vragen en het aantal keer dat de vraag herhaald mag worden.*
4. Stel je bij de afname wat afstandelijker op dan tijdens de lessen. Je bent nu immers de 'testleider'
5. Maak altijd eerst de voorbeeldopgaven. Deze mogen niet worden overgeslagen. Vermeld tijdens de instructie dat de toets is samengesteld door een mix van makkelijke en moeilijke opgaven/opdrachten. Soms met opdrachten die de leerling nog nooit heeft gehad.
6. Zorg dat de leerlingen op een zodanige wijze in de groep zijn geplaatst dat zij ongehinderd de toets kunnen maken en zo min mogelijk gestoord worden. Zorg dat de leerlingen niet kunnen afkijken of de antwoorden hardop zeggen. Plaats indien mogelijk/wenselijk de kinderen van wie je verwacht dat ze moeite hebben bij het juist volgen van de toets, vooraan, zodat je ze – indien nodig – de juiste bladzijde of vraag kunt aanwijzen.
7. Zorg dat kinderen tijdens de toets alleen een toetsboek/Chromebook, potlood en gum (en eventueel kladpapier) op tafel hebben liggen.
8. Maak een afspraak met de kinderen over wat ze mogen doen, als ze klaar zijn en andere kinderen nog bezig zijn met de toets. Bij voorkeur stil een leesboek pakken uit hun kastje. Niet lopen door de groep.
9. Plan de toetsen op goede momenten in. Op de ochtenden of aan het begin van de middag. Plan maximaal twee toetsen op een dag
10. CITO toetsen worden alleen afgenomen door de eigen leerkracht. Is een leerkracht ziek of kan de leerkracht door omstandigheden niet zelf voor de groep staan, dan schuift de toets door naar een later toetsmoment. De ervaring heeft geleerd dat CITO-toetsen die niet door de eigen leerkracht zijn afgenomen, soms opvallende resultaten opleveren (door ordeproblemen, bij faalangstige kinderen e.d.).
11. Pas op met het nakijken van delen van toetsen waar kinderen later nog aan moeten werken. Maakt een kind veel fouten in een eerder deel, dan kan het demotiverend werken nog aan de slag te moeten gaan met het volgende deel.
12. Tijdens de toets wordt er geen gebruik gemaakt van hulpmiddelen zoals een tafelkaart, kladpapier, blokjes, woordenboek of een rekenmachine enz., tenzij dat nadrukkelijk staat aangegeven in de handleiding. Zorg er tevens voor dat tijdens de afname getallenlijnen en/of getallenrijen, spellingregels, woordrijen of andere zichtbare hulpmiddelen niet zichtbaar zijn voor de leerlingen.

Door- / terugtoetsen

Als het toetsresultaat meer dan een jaar afwijkt van het niveau van de toets, dan is de uitkomst niet betrouwbaar. Om een goede uitspraak over de vaardigheid en het functioneringsniveau van de leerling te kunnen doen, is het in dat geval nodig om een toets af te nemen die beter past bij het niveau van de leerling. Ook als je een analyse, zoals een categorieënanalyse, wilt uitvoeren, is het belangrijk dat de toets niet te veel afwijkt van het niveau van de leerling.

Bespreek vooraf met de intern begeleider of een leerling door- of teruggetoetst kan worden!

Analyse

Elke leerkracht analyseert de afgenomen CITO-toetsen van spelling en rekenen. Hiervoor wordt het groepsanalyseformulier gebruikt die op sharepoint staat. Deze analyse is vervolgens een belangrijke informatiebron voor het opstellen van het groepsplan. Dit formulier wordt opgeslagen in Parnassys.

Leerlingvolgsysteem

Registreren van de methode onafhankelijke toetsgegevens

De resultaten van het onderwijs worden elk half jaar getoetst, middels toetsen uit o.a. het Cito leerlingvolgsysteem. De resultaten van deze methode onafhankelijk toetsen worden door de groepsleerkracht geregistreerd in het LOVS Parnassys.